

PASAULES NIERU DIENA 2024

Hroniskas nieru slimības attīstību nosakošie faktori

Dr. Anna Proskurina | Asoc. prof. Viktorija Kuzema

>850 miljoniem

cilvēku pasaulē ir nieru slimība

Jager et al. *Nephrology Dialysis Transplantation*, Volume 34, Issue 11, Nov2019

Leading causes 2016

1 Ischaemic heart disease
2 Stroke
3 Lower respiratory infections
4 Diarrhoeal diseases
5 Road injuries
6 Malaria
7 Neonatal preterm birth
8 HIV/AIDS
9 COPD
10 Neonatal encephalopathy
11 Tuberculosis
12 Congenital defects
13 Lung cancer
14 Self-harm
15 Diabetes
16 Chronic kidney disease

Leading causes 2040

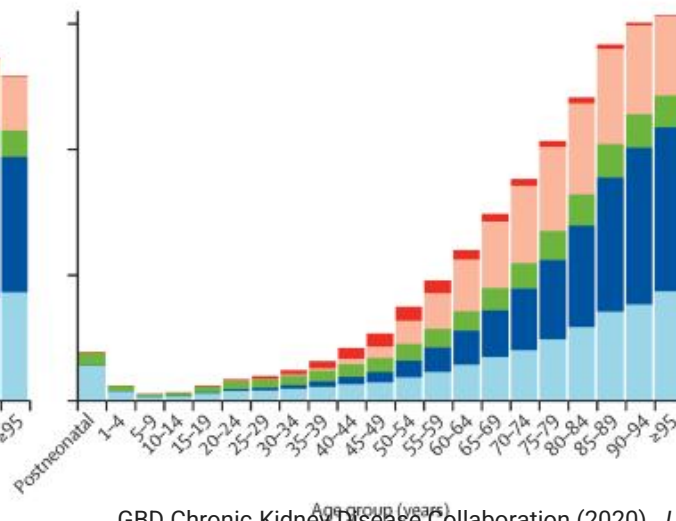
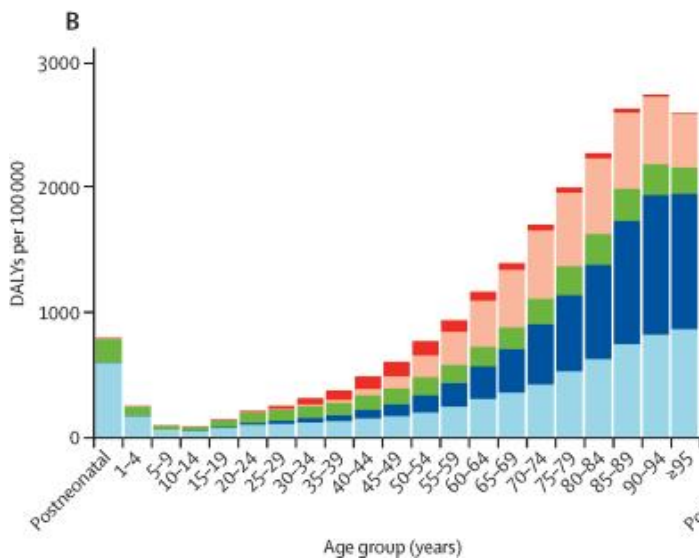
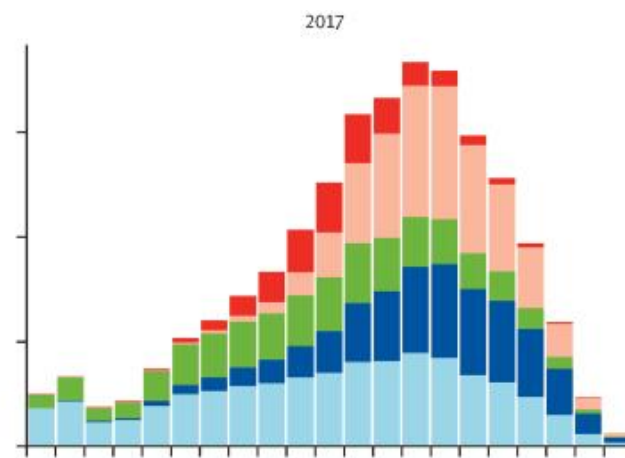
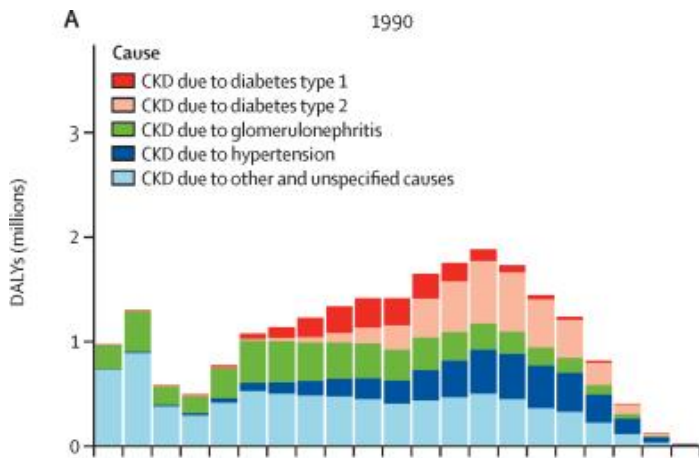
1 Ischaemic heart disease
2 Stroke
3 Lower respiratory infections
4 COPD
5 Chronic kidney disease
6 Alzheimer's disease
7 Diabetes
8 Road injuries
9 Lung cancer
10 Diarrhoeal diseases
11 Self-harm
12 HIV/AIDS
13 Liver cancer
14 Hypertensive heart disease
15 Colorectal cancer
16 Tuberculosis

Paredz, ka hroniska nieru slimība kļūs par **5. vadošo zaudēto dzīves gadu cēloni** 2040. gadā (pēc koronāras sirds slimības, insulta, respiratorām infekcijām un HOPS)

Nespēj-
samērotie
mūža gadi
HNS dēļ,

pēc nieru
slimības
cēloņa

← Cukura
diabēts

← Art.
hipertensija

HNS un dzimumu atšķirības

HNS ir biežāka sievietēm, īpaši HNS 3. stadija

Predialīzē vīriešiem lielāka mirstība

Starp pacientiem, kas uzsāk nieru aizstājterapiju, ir vairāk vīriešu – straujāka HNS progresija vīriešiem; vairāk sieviešu izvēlas konservatīvu ārstēšanu

Nieru aizstājterapijas pacientu vidū iznākumi vienādi sievietēm un vīriešiem, tomēr sievietes ziņo par sliktāku dzīves kvalitāti un lielāku simptomu slogu

**Nieru veselību
ikvienam**

Carrero et al. Nat Rev Nephrol. 2018 Mar;14(3):151-164.

Hroniskas nieru slimības diagnostika

- Seruma kreatinīna līmenis
- Urīna analīze
- Vizuālā diagnostika – nieru US

Hroniskas nieru slimības diagnostika

- Seruma kreatinīna līmenis
 - GFĀ <60 ml/min > **3 mēnešus**
 - vai GFĀ >60 ml/min, bet cita norāde uz nieru bojājumu
- Urīna analīze
 - strēmeles analīze
 - regulārs **albuminūrijas skrīnings** cukura diabēta, hipertensijas pacientiem – 1x gadā!

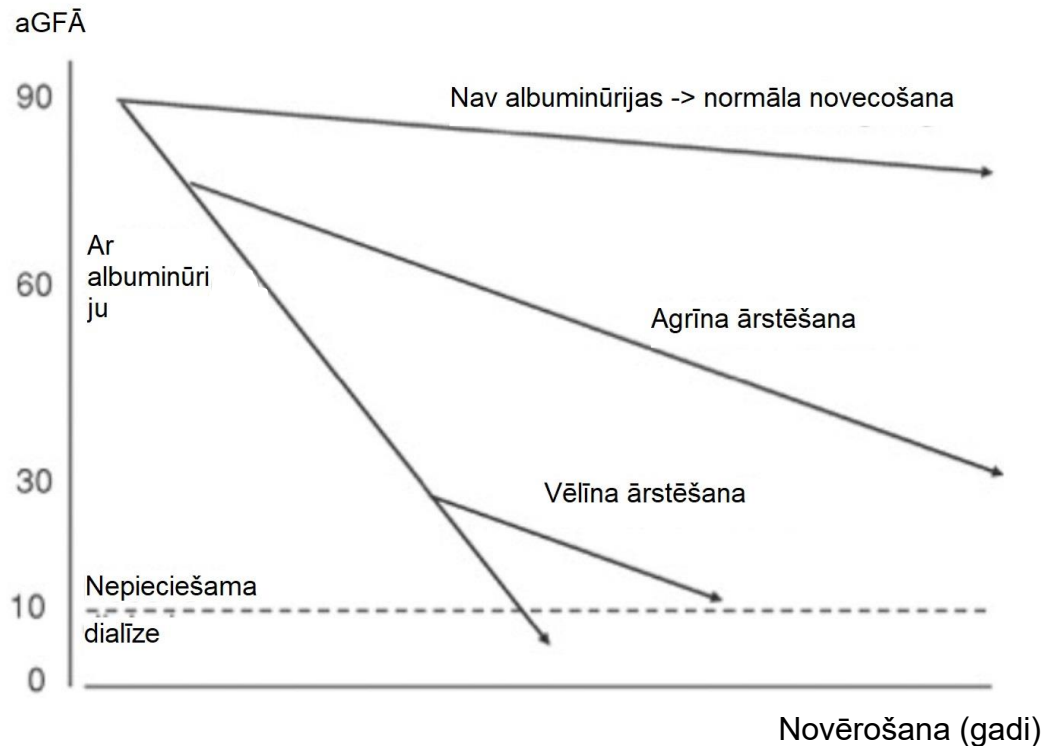

Albuminūrijas un proteinūrijas smaguma pakāpes, to salīdzinājums ar dažādām noteikšanas metodēm [13]

	Pakāpes		
	A1 — normāla vai viegli paaugstināta	A2 — mēreni paaugstināta	A3 — izteikti paaugstināta
Diennakts albuminūrija (mg/24 h)	< 30	30—300	> 300
Diennakts proteinūrija (mg/24 h)	< 150	150—500	> 500
Albumīna/kreatinīna attiecība urīnā			
(mg/mmol)	< 3	3—30	> 30
(mg/g)	< 30	30—300	> 300
Olbaltuma/kreatinīna attiecība urīnā			
(mg/mmol)	< 15	15—50	> 50
(mg/g)	< 150	150—500	> 500
Urīna teststrēmele — olbaltums	—	+	+ vai vairāk

Albuminūrija un hroniskas nieru slimības progresijas risks

1 ml/min/1,73 m²/gadā
pēc 40 gadu vecuma

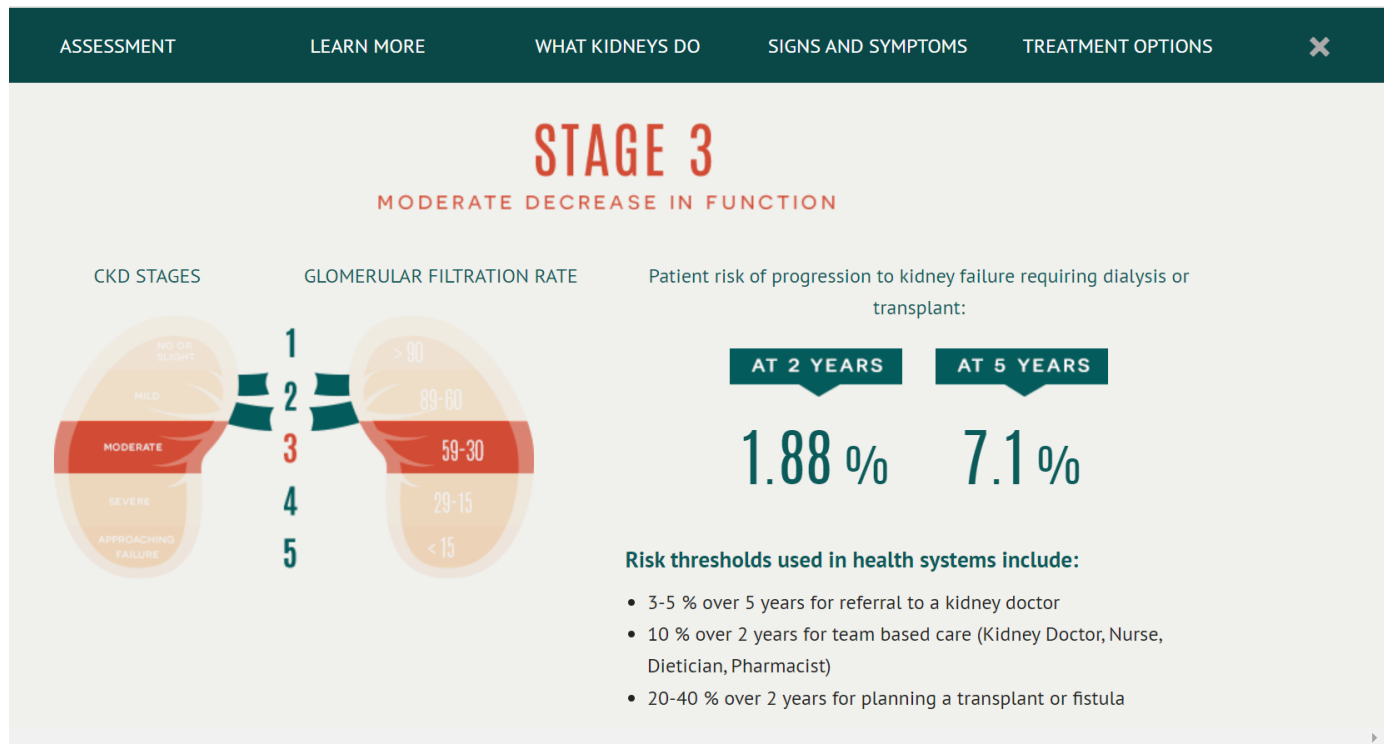
HNS prognoze atkarībā no aGFĀ un albuminūrijas

		A1	A2	A3
		Normal to mildly increased	Moderately increased	Severely increased
		<30 mg/g <3 mg/mmol	30–300 mg/g 3–30 mg/mmol	>300 mg/g >30 mg/mmol
GFR categories (mL/min/1.73 m ²) description and range	≥90	Green	Yellow	Orange
	60–89	Green	Yellow	Orange
	45–59	Yellow	Orange	Red
	30–44	Orange	Red	Red
	15–29	Red	Red	Red
	<15	Red	Red	Red

Hroniskas nieru slimības prognoze: riska kalkulators

<https://kidneyfailurerisk.com/>

Hroniskas nieru slimības prognoze: riska kalkulators

HOW CAN I REDUCE MY RISK OF KIDNEY FAILURE?

There are things you can do to reduce your risk of kidney failure over the next five years. Click below to see how the following will decrease your risk.

Current 5 Year Risk

5 YEAR RISK

7.1%

- Your current 5 year risk based on the answers you provided is **7.1%**
- Achieving good blood pressure control can reduce your 5 year risk from **7.1%** to **5.61%**.
- An ACE inhibitor (pril) or ARB (sartan) can reduce your 5 year risk from **7.1%** to **4.97%**.
- An SGLT2 inhibitor (gliflozin) can reduce your 5 year risk from **7.1%** to **3.91%**.
- If you have Type 2 Diabetes, a non-steroidal MRA (Finerenone), can reduce your 5 year risk from **7.1%** to **5.47%**.

HNS attīstības **koriģējami** riska faktori

Aptaukošanās

Smēķēšana

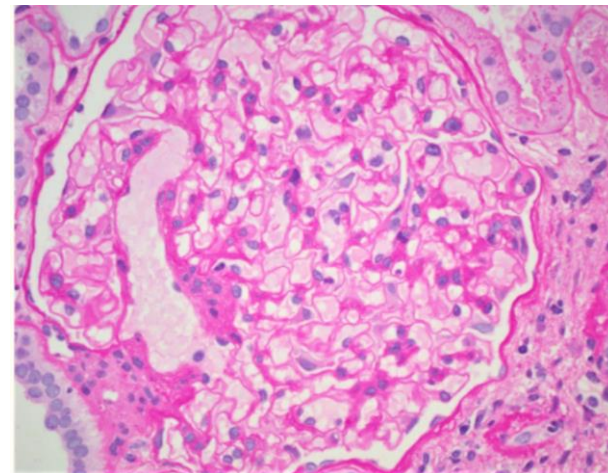
Nefrotoksisku medikamentu (ne)-lietošana

Cukura diabēta kontrole

Arteriālas hipertensijas kontrole

Obstruktīvā miega apnoja

Dislipidēmijas kontrole

Glomerulomegālija, kamoliņu hiperfiltrācija, fibroze, lokāls un sistēmisks iekaisums, intrarenāla aptaukošanās

HNS attīstības **koriģējami** riska faktori

Aptaukošanās

Smēķēšana

Nefrotoksisku medikamentu (ne)-lietošana

Cukura diabēta kontrole

Arteriālas hipertensijas kontrole

Obstruktīvā miega apnoja

Dislipidēmijas kontrole

Palielina
kardiovaskulāro risku,
paātrina HNS
progresiju

HNS attīstības **koriģējami** riska faktori

Aptaukošanās

Smēķēšana

Nefrotoksisku medikamentu (ne)-lietošana

Cukura diabēta kontrole

Arteriālas hipertensijas kontrole

Obstruktīvā miega apnoja

Dislipidēmijas kontrole

**Nieru veselība ir
pacienta un ārsta
rokās**

Gādājot par nieru
veselību... →

PALDIES PAR UZMANĪBU!

